

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี
 วันที่ 1907
 วันที่ 4 มิ.ย. 2565
 เวลา 10-37

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
 เลขที่รับ ๑๐๓๓
 วันที่ ๒๘ มิ.ค. ๒๕๖๕
 เวลา ๐๓:๕๖ น.

รตส.อัญมณี
 วันที่ ๒๐๘
 วันที่ ๒๕ มิ.ค. ๒๕๖๕
 เวลา ๑๖.๓๘ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี กลุ่มพัฒนาระบบการเงินและการบัญชี โทร. ๓๔๒๓
 ที่ กษ ๐๔๐๔/๑๓๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในและรายงานสรุปจุดอ่อนของการควบคุมภายใน
 ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑. ต้นเรื่อง

ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้จัดทำระบบประเมินชั้นคุณภาพงานสอบบัญชี (CAD_RANK) รายงานผลการประเมินจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ผ่านระบบสารสนเทศของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลข้อมูลระบบประเมินจัดชั้นคุณภาพงานสอบบัญชี (CAD_RANK) รายงานผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้จัดทำระบบประเมินการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในเมืองค์ประกอบ ๔ ส่วน ได้แก่ การประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และการประเมินระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ผู้สอบบัญชีประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายในหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว ผ่านระบบสารสนเทศของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยมีค่าคะแนนและสรุปผลระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน ๕ ระดับ ดังนี้

ชั้นคุณภาพดีมาก	มากกว่าร้อยละ	๐.๙๕
ชั้นคุณภาพดี	มากกว่าร้อยละ	๐.๘๐ - ๐.๙๕
ชั้นคุณภาพพอใช้	มากกว่าร้อยละ	๐.๖๐ - ๐.๘๐
ชั้นคุณภาพควรปรับปรุง	มากกว่าร้อยละ	๐.๔๕ - ๐.๖๐
ไม่มีการควบคุมภายใน	น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ	๐.๔๕

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี จึงได้สรุปรายงานผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ในภาพรวม ปรากฏตามเอกสารแนบ

๓. กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

หนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๘๕ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ เรื่อง คุณลักษณะของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าเกณฑ์ได้รับการประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน

๔. ข้อพิจารณา

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชีพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๔.๑ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรไม่มีการควบคุมภายใน ควรบูรณาการกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อช่วยเน้นเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ และเป็นภารกิจที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เข้าไปสอนแนะการจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การจัดทำบัญชี และงบการเงิน รวมทั้งวางระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่องให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

๔.๒ เนื่องจาก...

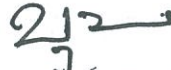
๔.๒ เนื่องจากปัจจุบันสภาพแวดล้อมและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิม เช่น การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น การรับ - จ่ายเงิน ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ดังนั้น ควรมีการปรับปรุง แก้ไขและทบทวนค่าถามการประเมินการจัดชั้น คุณภาพการควบคุมภายในขององค์ประกอบทั้ง ๔ ส่วน รวมถึงเกณฑ์ในการกำหนดค่าคะแนนเพื่อสรุปผล ระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้เหมาะสมและเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน

๔.๓ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีจุดอ่อนการควบคุมภายใน ผู้สอบบัญชีควรให้ คำแนะนำ ข้อเสนอแนะและจัดทำหนังสือแจ้งข้อสังเกตให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕. ข้อเสนอแนะ

ควรให้ความรู้ สอนแนะ อบรม แก่บุคลากรของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุง คู่มือการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้สหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มั่นคง อย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขออนุญาตสำเนาหนังสือนี้แจ้งผู้อำนวยการ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ และหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

(นางสาวบุญรัตน์ อาญาอรุณฤทธิ)

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

- ๑๐๖/๑๖/๒๕๖๕

- ๑ เม.ย. ๒๕๖๕

(นายอำพัน เวฬุตันติ)
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๒๕ มี.ค. ๒๕๖๕

(นางสาวอัญมณี ทิรสุทธิ)
รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

รายงานสรุปผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในและรายงานสรุปจุดอ่อนของการควบคุมภายใน
ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เกิดความเข้มแข็ง โปร่งใส พึ่งพาตนเองได้ โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้จัดทำแนวทางการประเมินการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ใช้เป็นแนวทางเดียวกันในการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือในการพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตามแนวคิดของ COSO โดยมีองค์ประกอบ ๔ ส่วน ได้แก่ การประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุมการประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และการประเมินระบบการติดตามและประเมินผล ภายหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว ผ่านระบบของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

กรณีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีคุณลักษณะเข้าหลักเกณฑ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๘๕ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ ครบทุกข้อ ได้แก่

๑. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการเงินและการบัญชีออกจากกันและได้ปฏิบัติงานจริงตามที่มีการแบ่งแยกหน้าที่

๒. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำบัญชีให้ตรวจสอบได้ ซึ่งการจัดทำบัญชีอย่างน้อยควรมีงบทดลองทุกเดือน

๓. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการกำหนดระเบียบการปฏิบัติงาน กรณีไม่มีระเบียบปฏิบัติงานเนื่องจากสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเริ่มดำเนินธุรกิจประเภทนั้น ๆ เป็นปีแรก อาจใช้มติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินธุรกิจนั้นแทนได้ แต่ต้องมีระเบียบการปฏิบัติงานอื่นครบถ้วน กรณีเช่นนี้ให้ถือว่ายังเข้าข่ายตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน “แบบมาตรฐาน” ส่วนกรณีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีคุณลักษณะไม่เข้าเกณฑ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดครบทั้ง ๓ ข้อ โดยอาจขาดคุณลักษณะข้างต้นข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน “แบบภาพรวม” โดยมีค่าคะแนนและสรุปผลระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน ๕ ระดับ ดังนี้

ชั้นคุณภาพดีมาก	มากกว่าร้อยละ	๐.๙๕
ชั้นคุณภาพดี	มากกว่าร้อยละ	๐.๘๐ – ๐.๙๕
ชั้นคุณภาพพอใช้	มากกว่าร้อยละ	๐.๖๐ – ๐.๘๐
ชั้นคุณภาพควรปรับปรุง	มากกว่าร้อยละ	๐.๔๕ – ๐.๖๐
ไม่มีการควบคุมภายใน	น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ	๐.๔๕

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี ซึ่งได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลข้อมูลระบบประเมินจัดชั้นคุณภาพงานสอบบัญชี (CAD_RANK) รายงานผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจึงได้สรุปรายงานผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ภาพรวม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์แก่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงหรือรักษาชั้นคุณภาพที่ดีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้คงอยู่ต่อไป ดังนี้

๑. ผลการจัดระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้แต่งตั้งผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ๓๖๙ ราย แยกเป็นบุคลากรภาครัฐ ๒๐๐ ราย ผู้สอบบัญชีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือบุคคลอื่น ๑๖๙ ราย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๙,๕๕๑ แห่ง โดยมีผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน ดังนี้

ตารางที่ ๑ รายงานจำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

หน่วย : แห่ง

สทท.๑	แผนการปฏิบัติงาน	สรุประบบชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน					ผลงานทั้งสิ้น	คิดเป็นร้อยละ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ
		ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔								
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ไม่มีการควบคุมภายใน				
สทท. ๑	๘๐๒	๑๙	๒๕๘	๑๐๐	๑๑	๔๑๔	๘๐๒	๙.๕๒	๘๒๗	(๓.๐๒)
สทท. ๒	๗๑๒	๖๐	๓๗๔	๑๘๔	๔๓	๕๙	๗๒๐	๘.๕๕	๗๗๑	(๖.๖๑)
สทท. ๓	๙๐๐	๓๓	๒๑๗	๑๖๘	๑๖๗	๓๐๑	๘๘๖	๑๐.๕๒	๙๒๗	(๔.๕๒)
สทท. ๔	๑,๐๕๕	๑๕	๑๖๗	๑๔๔	๑๖๐	๕๖๑	๑,๐๕๗	๑๒.๔๓	๑,๐๘๖	(๓.๕๙)
สทท. ๕	๘๘๓	๒๑	๑๘๔	๑๘๙	๑๑๘	๔๐๕	๙๑๗	๑๐.๘๙	๙๓๙	(๒.๓๔)
สทท. ๖	๘๗๑	๔๕	๒๔๕	๑๔๒	๔๑	๓๙๕	๘๖๘	๑๐.๓๐	๙๔๙	(๘.๕๔)
สทท. ๗	๑,๒๑๕	๔๐	๒๗๔	๑๑๗	๔๑	๗๗๘	๑,๒๕๐	๑๔.๘๔	๑,๓๖๙	(๘.๖๙)
สทท. ๘	๖๒๑	๓	๒๔๔	๑๓๑	๒๖	๒๑๓	๖๑๗	๗.๓๒	๖๗๔	(๘.๕๖)
สทท. ๙	๔๔๖	๑๑	๒๑๔	๑๕๒	๒๐	๘๒	๔๗๙	๕.๖๙	๕๐๐	(๔.๒๐)
สทท. ๑๐	๕๗๓	๒๙	๒๒๗	๑๘๘	๑๗	๑๓๑	๕๙๒	๗.๐๓	๖๒๒	(๔.๘๒)
กทม.	๑๙๙	๒๔	๑๖๐	๕๙	๑	๒	๒๔๖	๒.๙๒	๒๖๒	(๖.๑๑)
รวมภาครัฐทั้งสิ้น	๘,๒๗๖	๓๐๐	๒,๕๖๔	๑,๕๗๔	๖๔๕	๓,๓๔๑	๘,๕๒๔	๑๐๐	๘,๙๒๖	(๕.๖๒)
ร้อยละ		๓.๕๖	๓๐.๔๔	๑๘.๖๘	๗.๖๖	๓๙.๖๖	๑๐๐			
สหกรณ์	๔,๗๗๑	๒๙๓	๒,๓๕๘	๑,๐๓๒	๒๕๔	๙๗๓	๔,๙๑๐	๑๐๒.๙๑	๕,๒๕๒	(๖.๕๑)
กลุ่มเกษตรกร	๓,๕๐๕	๗	๒๐๖	๕๔๒	๓๙๑	๒,๓๖๘	๓,๕๑๔	๑๐๐.๒๖	๓,๖๗๔	(๔.๓๕)
ผู้สอบเอกชน	๑,๐๕๒	๘๘๐	๒๔๔	๓			๑,๑๒๗	๑๐๗.๑๓	๑,๐๕๖	๗.๗๔
ร้อยละ		๗๘.๑	๒๑.๖๕	๐.๒๗			๑๐๐			
รวมภาครัฐและเอกชน	๙,๓๒๘	๑,๑๘๐	๒,๘๐๗	๑,๕๗๘	๖๔๕	๓,๓๔๑	๙,๕๕๑	๑๐๒.๓๙	๙,๙๗๒	(๔.๒๒)

หมายเหตุ เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละของยอดรวมผลงานทั้งสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

หากพิจารณาผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ภาครัฐ) ปี ๒๕๖๔ ในภาพรวมพบว่า มีระดับชั้นคุณภาพอยู่ในระดับไม่มีการควบคุมภายในมากที่สุด จำนวน ๓,๓๔๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖๖ รองลงมาคือระดับชั้นคุณภาพดี จำนวน ๒,๕๖๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๔ และมีระดับชั้นคุณภาพอยู่ในระดับดีมากน้อยที่สุด จำนวน ๓๐๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๖

สำหรับการประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ที่ตรวจสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือบุคคลอื่นเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๑๒๗ แห่ง มีระดับชั้นคุณภาพ ดังนี้ ระดับดีมาก จำนวน ๘๘๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐๘ ของสหกรณ์ทั้งหมดที่ตรวจสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือบุคคลอื่น ระดับดี จำนวน ๒๔๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๕ และระดับพอใช้ จำนวน ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๗

อนึ่ง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีสหกรณ์ที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือบุคคลอื่นเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๘๑ แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ ๗.๗๔

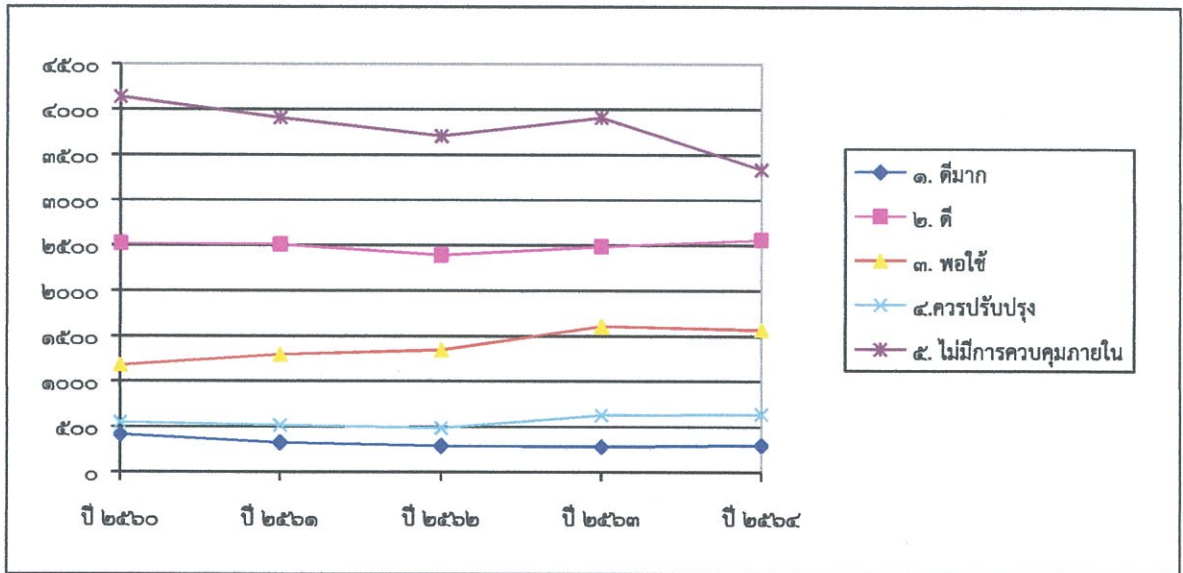
การเปรียบเทียบผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในภาพรวมเฉพาะส่วนของผู้สอบบัญชีภาครัฐ ย้อนหลังเป็นเวลา ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔

หน่วย : แห่ง

ชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ดีมาก	๔๑๕	๓๒๘	๒๙๑	๒๘๓	๓๐๐
ร้อยละ	๔.๗๑	๓.๘๓	๓.๕๓	๓.๑๗	๓.๕๖
ดี	๒,๕๒๑	๒,๕๑๑	๒,๓๙๕	๒,๔๘๙	๒,๕๖๔
ร้อยละ	๒๘.๖๑	๒๙.๓๐	๒๙.๐๙	๒๗.๘๘	๓๐.๔๔
พอใช้	๑,๑๘๓	๑,๓๐๐	๑,๓๕๑	๑,๖๑๒	๑,๕๗๔
ร้อยละ	๑๓.๔๓	๑๕.๑๗	๑๖.๔๑	๑๘.๐๖	๑๘.๖๘
ควรปรับปรุง	๕๕๙	๕๒๐	๔๘๗	๖๒๙	๖๔๕
ร้อยละ	๖.๒๓	๖.๐๗	๕.๙๒	๗.๐๕	๗.๖๖
ไม่มีการควบคุมฯ	๔,๑๔๓	๓,๙๑๒	๓,๗๐๘	๓,๙๑๓	๓,๓๔๑
ร้อยละ	๔๗.๐๒	๔๕.๖๔	๔๕.๐๔	๔๓.๘๔	๓๙.๖๖
รวมทั้งสิ้น	๘,๘๑๑	๘,๕๗๑	๘,๒๓๒	๘,๙๒๖	๘,๔๒๔

กราฟที่ ๑ แสดงผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (ภาครัฐ) ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔

เมื่อพิจารณาจากตารางและกราฟแสดงผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉพาะส่วนของผู้สอบบัญชีภาครัฐ ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ พบว่า

๑. ชั้นคุณภาพดีมาก สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับดีมาก อยู่ในลักษณะคงที่หรือใกล้เคียงกับปีก่อน ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๔.๗๑ ปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๓.๕๖ พบว่าลดลง ร้อยละ ๑.๑๕ แสดงว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีจุดอ่อนการควบคุมภายใน โดยเฉพาะ กรณีสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีในการประมวลผลข้อมูล ซึ่งมีจุดอ่อนเกี่ยวกับมาตรฐานขั้นต่ำการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

๒. ชั้นคุณภาพดี สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี อยู่ในลักษณะใกล้เคียงกับปีก่อน ๆ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๒๘.๖๑ ปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๓๐.๔๔ พบว่า เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑.๘๓

๓. ชั้นคุณภาพพอใช้ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับพอใช้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๑๓.๔๓ ปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๑๘.๖๘ พบว่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕.๒๕ แสดงว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในควรปรับปรุงและไม่มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในได้มีการยกระดับขึ้นมาอยู่ในชั้นนี้

๔. ชั้นคุณภาพควรปรับปรุง สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับควรปรับปรุง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๖.๒๓ ปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๗.๖๖ พบว่า เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑.๔๓ แสดงว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในได้มีการยกระดับขึ้นมาอยู่ในชั้นนี้

๕. ไม่มีการควบคุมภายใน สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรไม่มีการควบคุมภายในมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ โดยลดลงจากปี ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๔๗.๐๒ ในปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๓๙.๖๖ ลดลงประมาณ ร้อยละ ๗.๓๖

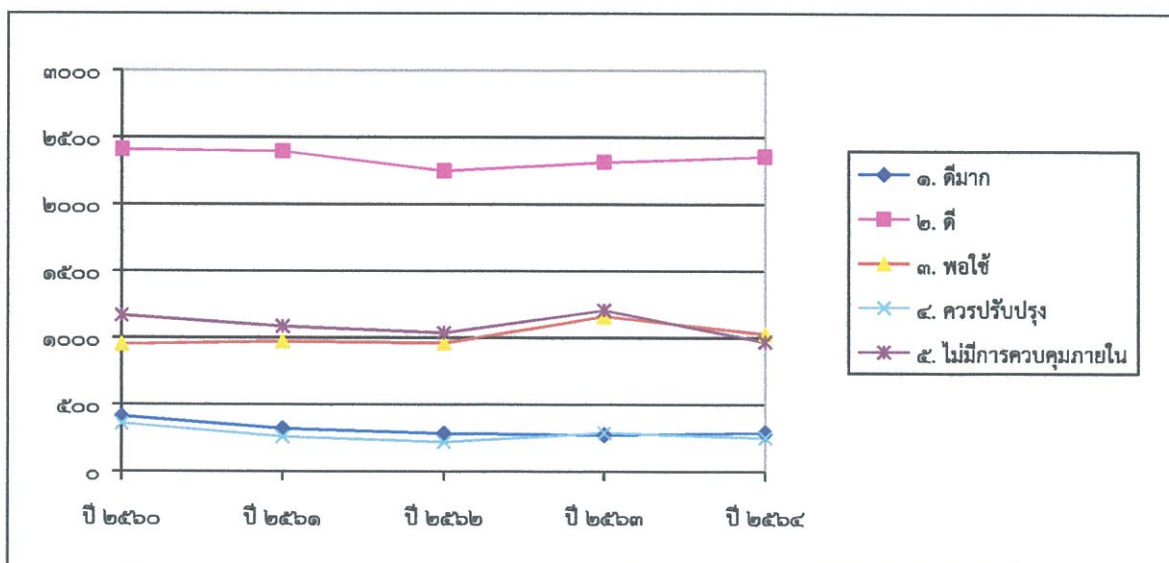
อนึ่ง สำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีระบบการควบคุมภายใน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้เข้าไปสอนแนะนำการจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การจัดทำบัญชี และงบการเงิน รวมทั้งวางระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร การที่กลุ่มนี้มีอัตราการดลงนั้นแสดงถึงมีการยกระดับการควบคุมภายในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพิ่มอีกระดับเป็นระดับควรปรับปรุงหรือเป็นระดับพอใช้ เป็นการใช้จ่ายเงินงบประมาณคุ้มค่าและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ตารางที่ ๓ เปรียบเทียบการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔

หน่วย : แห่ง

ชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ดีมาก	๔๑๔	๓๒๓	๒๘๕	๒๗๗	๒๙๓
ร้อยละ	๗.๘๐	๖.๔๐	๕.๙๙	๕.๒๗	๕.๙๗
ดี	๒,๔๑๑	๒,๓๙๖	๒,๒๔๙	๒,๓๑๖	๒,๓๕๘
ร้อยละ	๔๕.๔๓	๔๗.๔๘	๔๗.๒๔	๔๔.๑๐	๔๘.๐๒
พอใช้	๙๕๕	๙๗๘	๙๖๔	๑,๑๖๓	๑,๐๓๒
ร้อยละ	๑๗.๙๘	๑๙.๓๘	๒๐.๒๕	๒๒.๑๔	๒๑.๐๒
ควรปรับปรุง	๓๕๙	๒๖๑	๒๒๒	๒๙๐	๒๕๔
ร้อยละ	๖.๗๖	๕.๑๗	๔.๖๖	๕.๕๒	๕.๑๗
ไม่มีการควบคุมฯ	๑,๑๖๙	๑,๐๘๘	๑,๐๔๑	๑,๒๐๖	๙๗๓
ร้อยละ	๒๒.๐๓	๒๑.๕๖	๒๑.๘๗	๒๒.๙๖	๑๙.๘๒
รวมทั้งสิ้น	๕,๓๐๗	๕,๐๔๖	๔,๗๖๑	๕,๒๕๒	๔,๙๑๐

กราฟที่ ๒ แสดงผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในสหกรณ์ (ภาครัฐ) ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔

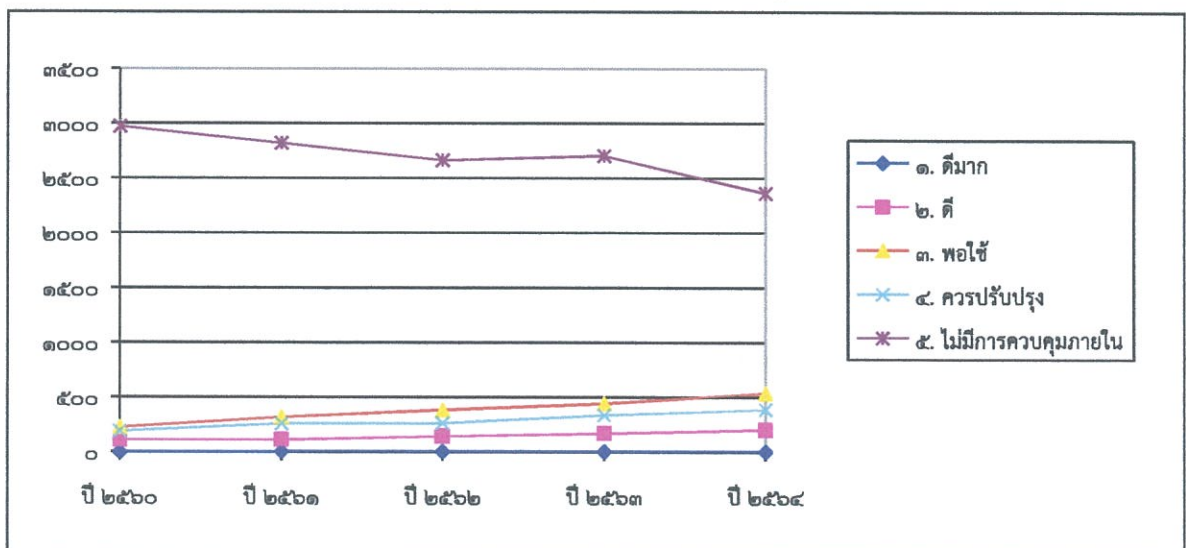
จากตารางและกราฟแสดงผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในสหกรณ์ (ภาครัฐ) ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ สรุปได้ว่า สหกรณ์มีผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับดีมากที่สุด จำนวน ๒,๓๕๘ แห่ง หรือร้อยละ ๔๘.๐๒ ในขณะที่ภาพรวมสหกรณ์ที่มีระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในระดับพอใช้ ระดับควรปรับปรุง และไม่มีระบบการควบคุมภายใน มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ส่วนสหกรณ์ที่มีระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในระดับดีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย โดยอาจเป็นผลจากสหกรณ์ที่มีชั้นคุณภาพอยู่ระดับพอใช้ ระดับควรปรับปรุง และไม่มีระบบการควบคุมภายในมีการปรับระดับชั้นคุณภาพดีขึ้น

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของกลุ่มเกษตรกรตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔

หน่วย : แห่ง

ชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ดีมาก	๑	๕	๖	๖	๗
ร้อยละ	๐.๐๓	๐.๑๔	๐.๑๗	๐.๑๖	๐.๒๐
ดี	๑๑๐	๑๑๕	๑๔๖	๑๗๓	๒๐๖
ร้อยละ	๓.๑๔	๓.๒๖	๔.๒๑	๔.๗๑	๕.๘๖
พอใช้	๒๒๙	๓๒๒	๓๘๗	๔๔๙	๕๔๒
ร้อยละ	๖.๕๔	๙.๑๓	๑๑.๑๕	๑๒.๒๒	๑๕.๕๒
ควรปรับปรุง	๑๙๐	๒๕๙	๒๖๕	๓๓๙	๓๙๑
ร้อยละ	๕.๕๒	๗.๓๕	๗.๖๓	๙.๒๓	๑๑.๑๓
ไม่มีการควบคุมฯ	๒,๙๗๔	๒,๘๒๔	๒,๖๖๗	๒,๗๐๗	๒,๓๖๘
ร้อยละ	๘๔.๘๗	๘๐.๑๑	๗๖.๘๔	๗๓.๖๘	๖๗.๓๙
รวมทั้งสิ้น	๓,๕๐๔	๓,๕๒๕	๓,๔๗๑	๓,๖๗๔	๓,๕๑๔

กราฟที่ ๓ แสดงผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในกลุ่มเกษตรกร (ภาครัฐ) ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔

จากตารางและกราฟแสดงผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในกลุ่มเกษตรกร (ภาครัฐ) ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ สรุปได้ว่า กลุ่มเกษตรกรมีผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับไม่มีการควบคุมภายในมากที่สุด จำนวน ๒,๓๖๘ แห่ง หรือร้อยละ ๖๗.๓๙ ในขณะที่ภาพรวมกลุ่มเกษตรกรที่มีระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในระดับดีมาก ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับควรปรับปรุง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีระบบการควบคุมภายในมีแนวโน้มลดลง โดยอาจเป็นผลจากกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีระบบการควบคุมภายในมีการปรับระดับชั้นคุณภาพดีขึ้น

๒. ผลการประเมินจุดอ่อนของการควบคุมภายใน (แบบ RQ ๒ – ๓) เฉพาะส่วนของผู้สอบบัญชีภาครัฐ

รายงานผลการประเมินจุดอ่อนของการควบคุมภายใน (แบบ RQ ๒ – ๓) เฉพาะส่วนของผู้สอบบัญชีภาครัฐภาพรวม ปี ๒๕๖๔ พบว่า มีสหกรณ์ที่ได้รับการประเมินจุดอ่อนของการควบคุมภายในรวมทั้งสิ้น จำนวน ๘,๑๐๙ แห่ง เป็นการประเมินแบบมาตรฐาน จำนวน ๓,๑๓๓ แห่ง แยกเป็นสหกรณ์จำนวน ๓,๐๕๔ แห่ง กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๗๙ แห่ง และประเมินแบบภาพรวม จำนวน ๔,๙๗๖ แห่ง แยกเป็นสหกรณ์ จำนวน ๑,๖๑๐ แห่ง กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๓,๓๖๖ แห่ง ดังนี้

ตารางที่ ๕ แสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉพาะส่วนของผู้สอบบัญชีภาครัฐ (แบบ RQ ๒-๓) ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

จุดอ่อนจากการควบคุม	รวมทั้งหมด	สหกรณ์	กลุ่มเกษตรกร
ส่วนที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม	๒,๙๐๕	๒,๘๒๗	๗๘
ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม			
๒.๑ การเงินการบัญชี	๑,๖๘๓	๑,๖๓๐	๕๓
๒.๒ ธุรกิจสินเชื่อ	๑,๑๐๙	๑,๐๖๖	๔๓
๒.๓ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	๑,๐๐๔	๙๖๒	๔๒
๒.๔ ธุรกิจรวบรวมผลผลิต / แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และผลิตสินค้า	๖๖๕	๖๓๔	๓๑
๒.๕ ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	๑๒๒	๑๒๒	๐
๒.๖ ธุรกิจเงินรับฝาก	๙๒๗	๙๐๗	๒๐
๒.๗ เงินลงทุนในหลักทรัพย์	๒๔๖	๒๔๕	๑
๒.๘ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	๕๘๐	๕๕๒	๒๘
๒.๙ เจ้าหนี้เงินกู้	๓๐๔	๒๘๙	๑๕
๒.๑๐ สมาชิกและทุนเรือนหุ้น	๗๐๒	๖๗๕	๒๗
ส่วนที่ ๓ การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร	๒,๐๘๖	๒,๐๓๑	๕๕
ส่วนที่ ๔ การประเมินระบบการติดตามและประเมินผล	๒,๒๓๓	๒,๑๖๓	๗๐
จำนวนสหกรณ์ที่มีการประเมินแบบมาตรฐาน	๓,๑๓๓	๓,๐๕๔	๗๙
จำนวนสหกรณ์ที่ประเมินแบบภาพรวม	๔,๙๗๖	๑,๖๑๐	๓,๓๖๖
รวมทั้งหมด	๘,๑๐๙	๔,๖๖๔	๓,๔๔๕

หมายเหตุ สหกรณ์หนึ่งแห่งสามารถมีจุดอ่อนจากการควบคุมได้มากกว่า ๑ ส่วน

จากตารางข้างต้น หากพิจารณาเปรียบเทียบจุดอ่อนของการควบคุมภายใน พบว่า มีสหกรณ์ที่มีการประเมินการควบคุมภายในทั้งสิ้น จำนวน ๘,๑๐๙ แห่ง แยกเป็น สหกรณ์ที่มีการประเมินแบบมาตรฐาน จำนวน ๓,๑๓๓ แห่ง และมีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ประเมินแบบภาพรวม จำนวน ๔,๙๗๖ แห่ง โดยส่วนที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุมมีจุดอ่อนมากที่สุด จำนวน ๒,๙๐๕ แห่ง รองลงมา คือ ส่วนที่ ๔ การประเมินระบบการติดตามและประเมินผล จำนวน ๒,๒๓๓ แห่ง ส่วนที่ ๓ การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน ๒,๐๘๖ แห่ง สรุปผลรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในจากมากไปน้อย ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สภาพแวดล้อมของการควบคุม มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในมากที่สุดทั้งสิ้น จำนวน ๒,๙๐๕ แห่ง เนื่องจาก สหกรณ์ไม่มีระบบการควบคุมภายในที่ดี โดยไม่มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ หลักประกันการทำงานไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบไม่ชัดเจนและไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๔ การประเมินระบบการติดตามและประเมินผล มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในทั้งสิ้น จำนวน ๒,๒๓๓ แห่ง เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามที่กำหนดไว้ ไม่มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงกับแผนงานและงบประมาณที่กำหนดไว้ ไม่มีการปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงานกรณีปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนงานและงบประมาณที่กำหนด การรายงานปัญหาการดำเนินงานและติดตามการแก้ไขปัญหาไม่ทันเหตุการณ์ ไม่ได้นำข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบกิจการหรือผู้ตรวจสอบภายใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาดำเนินการแก้ไข

ส่วนที่ ๓ การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในทั้งสิ้น จำนวน ๒,๐๘๖ แห่ง เนื่องจากคณะกรรมการไม่ได้ใช้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีในการบริหารงาน คณะกรรมการใช้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีในการบริหารงานไม่ทันต่อเหตุการณ์ ไม่มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารการดำเนินธุรกิจและการประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ แก่สมาชิก กรณีใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลไม่มีการสำรองข้อมูลอย่างเพียงพอตามระยะเวลาที่กำหนด ไม่มีการเก็บข้อมูลชุดสำรองไว้ในที่ปลอดภัย ไม่มีระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม สรุปรายงานความเสี่ยงและจุดอ่อนของการควบคุมภายในสำหรับกิจกรรมมากที่สุด ๕ อันดับแรก ดังนี้

ด้านการเงินการบัญชี มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในทั้งสิ้น จำนวน ๑,๖๘๓ แห่ง ปีก่อน จำนวน ๑,๗๕๘ แห่ง ลดลง จำนวน ๗๕ แห่ง หรือร้อยละ ๔.๒๗ ทั้งนี้ จุดอ่อนของการควบคุมภายในเนื่องจาก มีเงินสดขาดบัญชี การเก็บรักษาเงินสดเกินกว่าระเบียบกำหนดโดยไม่มีเหตุอันควร ไม่มีการจัดทำบัญชีเงินฝากธนาคาร การรับเงินด้วยเช็คไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมเช็ค กรณีสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีไม่มีการตรวจสอบและอนุมัติรายการก่อนการบันทึกข้อมูล ไม่มีการเปลี่ยนรหัสผ่านตามช่วงระยะเวลาที่กำหนด เป็นต้น

ด้านธุรกิจสินเชื่อ มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในทั้งสิ้น จำนวน ๑,๑๐๙ แห่ง ปีก่อน จำนวน ๑,๑๐๘ แห่ง เพิ่มขึ้น จำนวน ๑ แห่ง หรือร้อยละ ๐.๐๙ เนื่องจาก สหกรณ์ไม่มีการยืนยันยอดลูกหนี้เงินกู้อย่างน้อยปีละครั้ง เมื่อผู้สอบบัญชียืนยันจึงพบว่าลูกหนี้ปฏิเสธหนี้ การให้เงินกู้ผิดระเบียบ/เกินวงเงิน/งวดชำระหนี้ ไม่มีการติดตามทวงถาม/เร่งรัดลูกหนี้ที่ชำระหนี้ไม่เป็นไปตามสัญญา ไม่มีการจัดทำรายงานการติดตามหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ ไม่มีการเปรียบเทียบบัญชีย่อยให้ตรงกับบัญชีคุมยอดทุกเดือน การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญฯ ไม่เป็นไปตามระเบียบและคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เป็นต้น

ด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในทั้งสิ้น จำนวน ๑,๐๐๔ แห่ง ปีก่อน จำนวน ๑,๐๒๑ แห่ง ลดลง จำนวน ๑๗ แห่ง หรือร้อยละ ๑.๖๗ ทั้งนี้ จุดอ่อนของการควบคุมภายใน เนื่องจากสินค้าขาดบัญชี สหกรณ์ขายเชื่อแต่ไม่มีระเบียบว่าด้วยการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ ไม่มีการอนุมัติวงเงินขายเชื่อแต่ละรายจากผู้มีอำนาจ ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมสินค้าให้เป็นปัจจุบัน และสถานที่จัดเก็บสินค้าไม่เหมาะสม เป็นต้น

ด้านธุรกิจเงินรับฝาก มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในทั้งสิ้น จำนวน ๙๒๗ แห่ง ปีก่อน จำนวน ๙๗๖ แห่ง ลดลง จำนวน ๔๙ แห่ง หรือร้อยละ ๕.๐๒ ทั้งนี้ จุดอ่อนของการควบคุมภายใน เนื่องจากสหกรณ์มีการรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกโดยที่ไม่มีระเบียบกำหนดไว้ สหกรณ์ไม่มีการยืนยันยอดเมื่อผู้สอบบัญชียืนยันยอดพบว่าสมาชิกปฏิเสธเงินรับฝาก ไม่มีการประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในที่เปิดเผย กรณีใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สหกรณ์ไม่มีการทดสอบการคำนวณดอกเบี้ยเงินรับฝากทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการคำนวณดอกเบี้ย เป็นต้น

ด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในทั้งสิ้น จำนวน ๗๐๒ แห่ง ปีก่อน จำนวน ๖๙๘ แห่ง เพิ่มขึ้น จำนวน ๔ แห่ง หรือร้อยละ ๕.๐๒ มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ทั้งนี้ เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีการยืนยันยอดทุนเรือนหุ้นอย่างน้อยปีละครั้ง เมื่อผู้สอบบัญชียืนยันจึงพบว่าสมาชิกปฏิเสธยอดทุนเรือนหุ้นทำให้เกิดเงินสดขาดบัญชีตามมา สหกรณ์ไม่มีการตรวจสอบภาระผูกพันก่อนอนุมัติให้สมาชิกลาออก การชำระเงินค่าหุ้นและค่าธรรมเนียมแรกเข้าไม่เป็นไปตามระเบียบ เป็นต้น

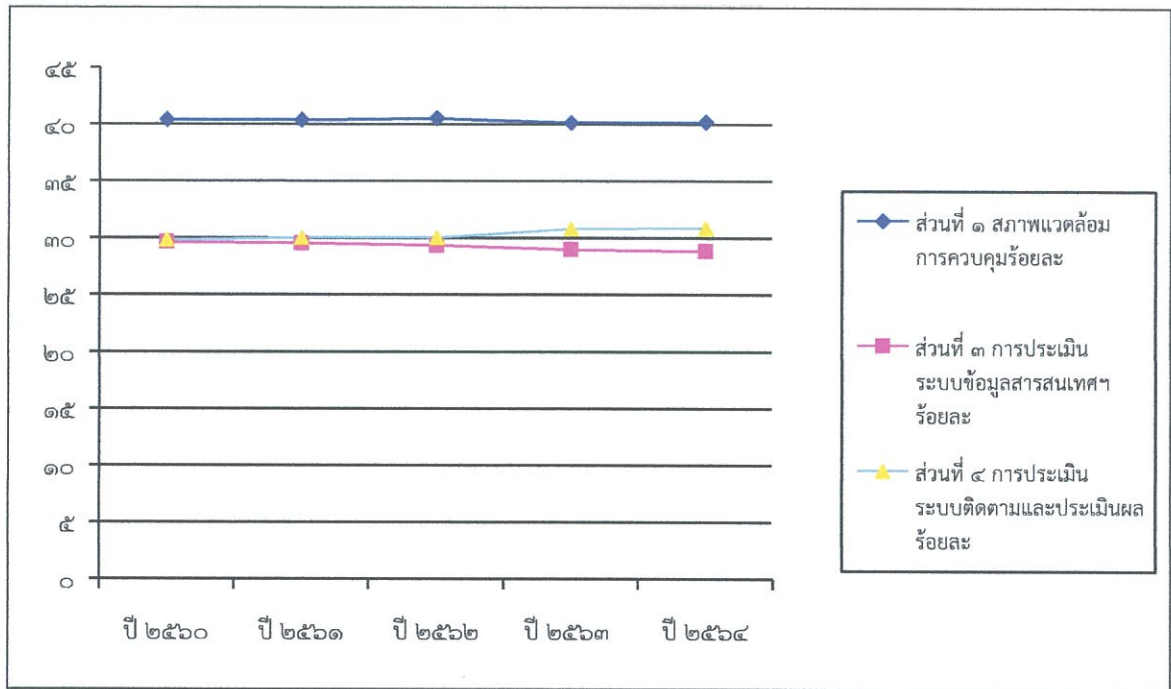
ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรวม (ภาครัฐ) ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต้องบการเงิน และได้บันทึกการจัดชั้นข้อมูลในระบบฯ เรียบร้อยแล้ว (เฉพาะส่วนที่ ๑,๓,๔))

หน่วย : แห่ง

จุดอ่อนจากการควบคุม	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ส่วนที่ ๑ สภาพแวดล้อมของการควบคุม	๒,๙๙๖	๓,๒๔๔	๓,๐๑๖	๒,๙๗๙	๒,๙๐๕
ร้อยละ	๔๐.๔๕	๔๐.๔๑	๔๐.๕๖	๔๐.๑๖	๔๐.๒๑
ส่วนที่ ๓ การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศฯ	๒,๑๙๙	๒,๓๗๓	๒,๑๘๕	๒,๑๕๒	๒,๐๘๖
ร้อยละ	๒๙.๖๙	๒๙.๕๖	๒๙.๓๘	๒๙.๐๑	๒๘.๘๘
ส่วนที่ ๔ การประเมินระบบติดตามและประเมินผล	๒,๒๑๒	๒,๔๑๑	๒,๒๓๕	๒,๒๘๗	๒,๒๓๓
ร้อยละ	๒๙.๘๖	๓๐.๐๓	๓๐.๐๖	๓๐.๘๓	๓๐.๙๑
จำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีการประเมินแบบมาตรฐานทั้งสิ้น (ไม่นับซ้ำ)	๗,๔๐๗	๘,๐๒๘	๗,๔๓๖	๗,๔๑๘	๗,๒๒๕

หมายเหตุ สหกรณ์หนึ่งแห่งสามารถมีจุดอ่อนจากการควบคุมได้มากกว่า ๑ ส่วน

กราฟที่ ๔ แสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายใน (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔)

จากข้อมูลรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในข้างต้น ในช่วงปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สภาพแวดล้อมของการควบคุม จุดอ่อนของการควบคุมภายในมีแนวโน้มลดลง ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒,๙๐๕ แห่ง หรือร้อยละ ๔๐.๒๑ อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับภาพรวมของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรที่มีการประเมินการควบคุมภายในจำนวนทั้งสิ้น ๗,๒๒๔ แห่ง จะเห็นได้ว่าลดลงจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗๔ แห่ง หรือร้อยละ ๒.๔๘ ทั้งนี้ เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ในการทำงาน ประกอบกับเมื่อมีการทุจริตเกิดขึ้นก็ไม่มีมาตรการใด ๆ รองรับส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์ด้านอื่น ๆ ตามไปด้วย

ส่วนที่ ๓ การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร จุดอ่อนของการควบคุมภายในมีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒,๐๘๖ แห่ง หรือร้อยละ ๒๘.๘๘ เนื่องจากปัจจุบันที่การสื่อสารได้หลากหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ ไลน์ ทำให้มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารการดำเนินธุรกิจและการประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ แก่สมาชิก เพิ่มขึ้น

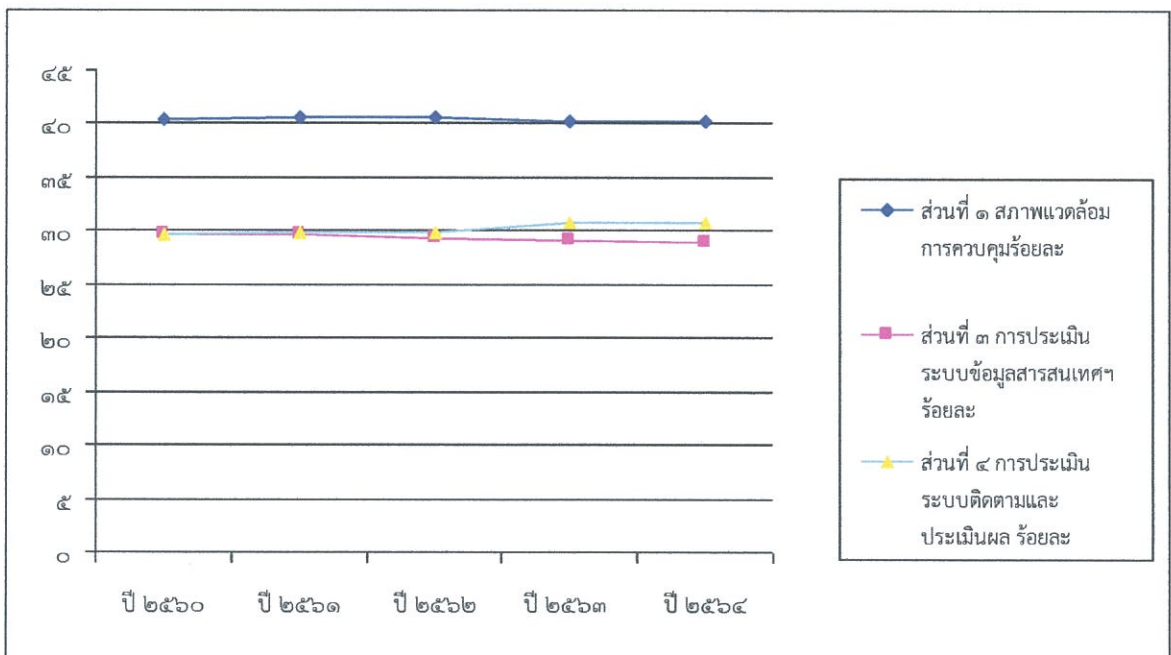
ส่วนที่ ๔ การประเมินระบบการติดตามและประเมินผล จุดอ่อนของการควบคุมภายในมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒,๒๓๓ แห่ง หรือร้อยละ ๓๐.๙๑ เนื่องจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ การรายงานปัญหาการดำเนินงานและติดตามการแก้ไขปัญหาไม่ทันเหตุการณ์ ไม่ได้นำข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบ บัญชีหรือผู้ตรวจสอบกิจการหรือผู้ตรวจสอบภายใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาดำเนินการแก้ไข

ตารางที่ ๗ เปรียบเทียบรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ภาพรวม (ภาครัฐ) ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (สหกรณ์ที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินและได้บันทึกการจัดชั้นข้อมูลในระบบบัญชีเรียบร้อยแล้ว (เฉพาะส่วนที่ ๑,๓,๔))

หน่วย : แห่ง

จุดอ่อนจากการควบคุม	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ส่วนที่ ๑ สภาพแวดล้อมของการควบคุม	๒,๙๓๙	๓,๑๒๖	๒,๙๓๘	๒,๘๙๙	๒,๘๒๗
ร้อยละ	๔๐.๔๙	๔๐.๕๔	๔๐.๗๐	๔๐.๒๓	๔๐.๒๖
ส่วนที่ ๓ การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศฯ	๒,๑๕๘	๒,๒๘๕	๒,๑๒๐	๒,๐๙๔	๒,๐๓๑
ร้อยละ	๒๙.๗๓	๒๙.๖๓	๒๙.๓๗	๒๙.๐๖	๒๘.๙๓
ส่วนที่ ๔ การประเมินระบบติดตามและประเมินผล	๒,๑๖๒	๒,๓๐๐	๒,๑๖๑	๒,๒๑๓	๒,๑๖๓
ร้อยละ	๒๙.๗๘	๒๙.๘๓	๒๙.๙๓	๓๐.๗๑	๓๐.๘๑
จำนวนสหกรณ์ที่มีการประเมินแบบมาตรฐานทั้งสิ้น (ไม่นับซ้ำ)	๗,๒๕๙	๗,๗๑๑	๗,๒๑๙	๗,๒๐๖	๗,๐๒๑

กราฟที่ ๕ แสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ภาพรวม (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔)

จากตารางและกราฟแสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ภาพรวม (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔) พบว่า จุดอ่อนของการควบคุมภายในส่วนที่ ๑ ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุมมีแนวโน้มใกล้เคียงกับปีก่อน ๆ ส่วนจุดอ่อนของการควบคุมภายในส่วนที่ ๓ ด้านการประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารมีแนวโน้มลดลงจากปี ๒๕๖๓

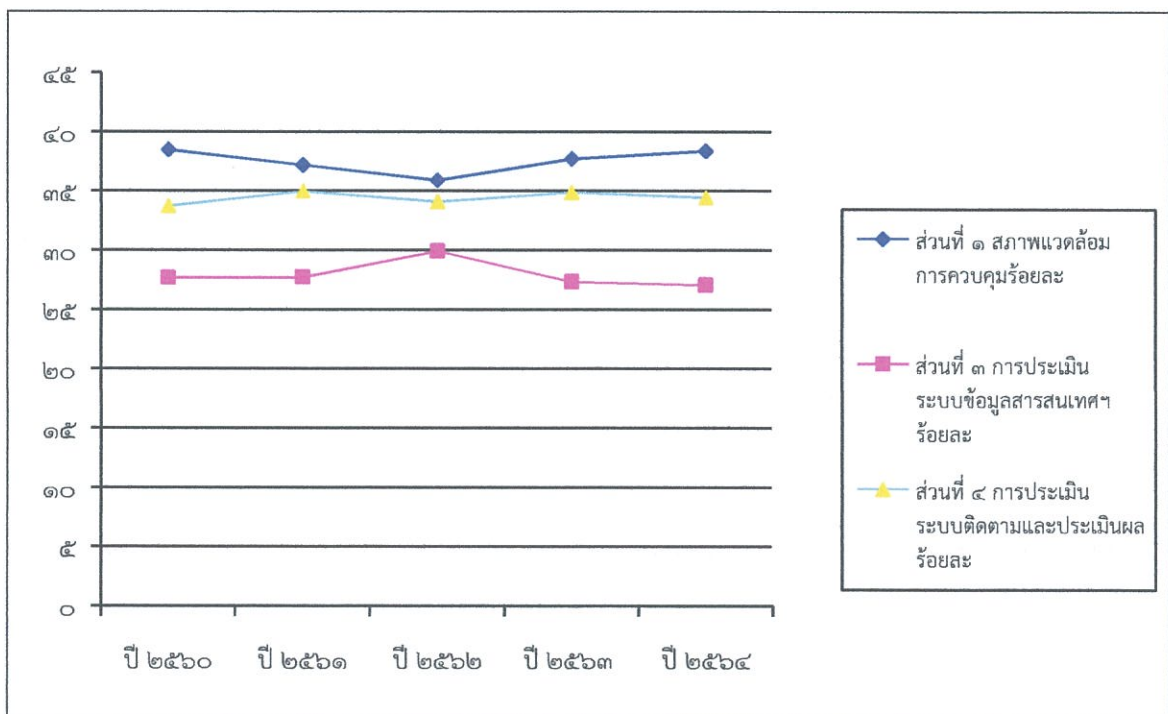
ร้อยละ ๐๙.๐๖ ปี ๒๕๖๔ ลดลงเป็นร้อยละ ๒๘.๙๓ เนื่องจากปัจจุบันที่การสื่อสารได้หลากหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ ไลน์ ทำให้มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารการดำเนินธุรกิจและการประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น แต่จุดอ่อนของการควบคุมภายในส่วนที่ ๔ ด้านการประเมินระบบติดตามและประเมินผลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเกิดจากขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ การรายงานปัญหาการดำเนินงานและติดตามการแก้ไขปัญหาไม่ทันเหตุการณ์ ไม่ได้นำข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบกิจการหรือผู้ตรวจสอบภายใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาดำเนินการแก้ไข

ตารางที่ ๘ เปรียบเทียบรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในกลุ่มเกษตรกรภาพรวม (ภาครัฐ) ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ (กลุ่มเกษตรกรที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินและได้บันทึกการจัดชั้นข้อมูลในระบบฯ เรียบร้อยแล้ว (เฉพาะส่วนที่ ๑,๓,๔))

หน่วย : แห่ง

จุดอ่อนจากการควบคุม	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ส่วนที่ ๑ สภาพแวดล้อมของการควบคุม	๕๗	๑๑๘	๗๘	๘๐	๗๘
ร้อยละ	๓๘.๕๑	๓๗.๒๒	๓๕.๙๔	๓๗.๗๔	๓๘.๔๒
ส่วนที่ ๓ การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศฯ	๔๑	๘๘	๖๕	๕๘	๕๕
ร้อยละ	๒๗.๗๐	๒๗.๗๖	๒๙.๙๕	๒๗.๓๖	๒๗.๐๙
ส่วนที่ ๔ การประเมินระบบติดตามและประเมินผล	๕๐	๑๑๑	๗๔	๗๔	๗๐
ร้อยละ	๓๓.๗๘	๓๕.๐๒	๓๔.๑๐	๓๔.๙๑	๓๔.๔๘
จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่มีการประเมินแบบมาตรฐานทั้งสิ้น (ไม่นับซ้ำ)	๑๔๘	๓๑๗	๒๑๗	๒๑๒	๒๐๓

กราฟที่ ๖ แสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในเกษตรกรภาพรวม (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔)

จากตารางและกราฟแสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในกลุ่มเกษตรกรภาพรวม (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔) พบว่า จุดอ่อนของการควบคุมภายในส่วนที่ ๑ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมลดลงในปี ๒๕๖๒ แต่กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๓ และปี ๒๕๖๔ เนื่องจากโดยทั่วไปกลุ่มเกษตรกรไม่มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ การปฏิบัติงานส่วนใหญ่อาศัยมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการช่วยกันปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ โดยคณะกรรมการอาจไม่เข้าใจหรือไม่ให้ความสำคัญเรื่องการควบคุมภายในเท่าที่ควร ส่วนจุดอ่อนของการควบคุมภายในส่วนที่ ๓ ด้านการประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารมีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกับสหกรณ์ แต่จุดอ่อนของการควบคุมภายในส่วนที่ ๔ ด้านการประเมินระบบติดตามและประเมินผลมีแนวโน้มใกล้เคียงกับปีก่อน ๆ

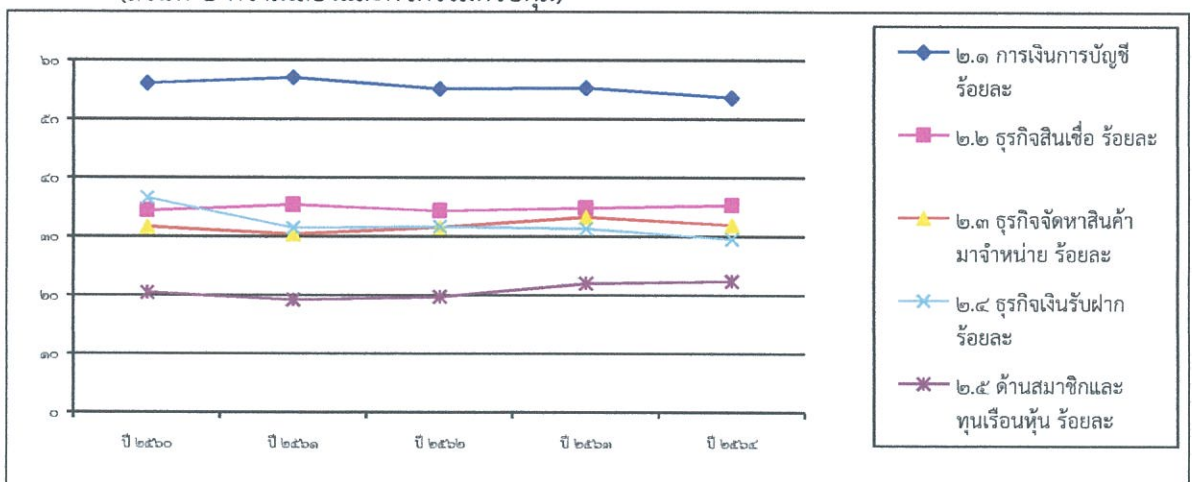
ตารางที่ ๙ เปรียบเทียบรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรภาพรวม (ภาครัฐ) ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ (สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต้องการเงินและได้บันทึกการจัดชั้นข้อมูลในระบบฯ เรียบร้อยแล้ว (เฉพาะส่วนที่ ๒ สูงสุด ๕ ลำดับแรก))

หน่วย : แห่ง

จุดอ่อนจากการควบคุม	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม					
๒.๑ ด้านการเงินการบัญชี	๑,๘๒๔	๑,๙๘๗	๑,๗๗๓	๑,๗๕๘	๑,๖๘๓
ร้อยละ	๕๖.๑๗	๕๗.๑๑	๕๕.๒๓	๕๕.๓๙	๕๓.๗๒
๒.๒ ธุรกิจสินเชื่อ	๑,๑๒๐	๑,๒๓๒	๑,๑๐๕	๑,๑๐๘	๑,๑๐๙
ร้อยละ	๓๔.๔๙	๓๕.๔๑	๓๔.๔๒	๓๔.๙๑	๓๕.๔๐
๒.๓ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	๑,๐๒๙	๑,๐๕๙	๑,๐๑๕	๑,๐๕๙	๑,๐๐๔
ร้อยละ	๓๑.๖๙	๓๐.๔๔	๓๑.๖๒	๓๓.๓๖	๓๒.๐๕
๒.๔ ธุรกิจเงินรับฝาก	๑,๑๘๘	๑,๐๙๖	๑,๐๑๗	๙๙๕	๙๒๗
ร้อยละ	๓๖.๕๙	๓๓.๕๐	๓๑.๖๘	๓๑.๓๕	๒๙.๕๙
๒.๕ ด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น	๖๖๔	๖๖๙	๖๓๔	๗๐๐	๗๐๒
ร้อยละ	๒๐.๔๕	๑๙.๒๓	๑๙.๗๕	๒๒.๐๕	๒๒.๔๑
จำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีการประเมินแบบมาตรฐานทั้งสิ้น (ไม่นับซ้ำ)	๓,๒๔๗	๓,๔๗๙	๓,๒๑๐	๓,๑๗๔	๓,๑๓๓

หมายเหตุ สหกรณ์หนึ่งแห่งสามารถมีจุดอ่อนจากการควบคุมได้มากกว่า ๑ ส่วน

กราฟที่ ๗ แสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายใน (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม)

จากตารางและกราฟแสดงข้อมูลรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในข้างต้น ในช่วงปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

๒.๑ ด้านการเงินการบัญชี ความเสี่ยงและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๖๘๓ แห่ง หรือร้อยละ ๕๓.๗๒ เนื่องจากสภกรณ์ให้ความสำคัญและมีการปฏิบัติตามระเบียบด้านการรับ - จ่ายเงินเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามสภกรณ์ยังต้องให้ความสำคัญและแก้ไข ปัญหากรณีเงินสดขาดบัญชี การเก็บรักษาเงินสดเกินกว่าระเบียบกำหนดโดยไม่มีเหตุอันควร ไม่มีการจัดทำงบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร การรับเงินด้วยเช็คไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมเช็ค กรณีสภกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีไม่มีการตรวจสอบและอนุมัติรายการก่อนการบันทึกข้อมูล ไม่มีการเปลี่ยนรหัสผ่านตามช่วงระยะเวลา กำหนด เป็นต้น

๒.๒ ธุรกิจสินเชื่อ ความเสี่ยงและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้นมีลักษณะคงที่หรือใกล้เคียงกับปีก่อน ๆ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๑๒๐ แห่ง หรือร้อยละ ๓๔.๔๙ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๑๐๙ แห่ง หรือร้อยละ ๓๕.๔๐ เนื่องจากสภกรณ์ไม่มีการยื่นยอดลูกหนี้เงินกู้ยืมอย่างน้อยปีละครั้ง เมื่อผู้สอบบัญชียืนยันจึงพบว่าลูกหนี้ปฏิเสธหนี้ การให้เงินกู้ผิดระเบียบ/เกินวงเงิน/งวดชำระหนี้ ไม่มีการติดตามทวงถาม/เร่งรัดลูกหนี้ที่ชำระหนี้ไม่เป็นไปตามสัญญา ไม่มีการจัดทำรายงานการติดตามหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ ไม่มีการเปรียบเทียบบัญชีย่อยให้ตรงกับบัญชีคุมยอดทุกเดือน การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญฯ ไม่เป็นไปตามระเบียบและคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เป็นต้น

๒.๓ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ความเสี่ยงและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้นมีลักษณะคงที่หรือใกล้เคียงกับปีก่อน ๆ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๐๒๙ แห่ง หรือร้อยละ ๓๑.๖๙ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๐๔ แห่ง หรือร้อยละ ๓๒.๐๕ อย่างไรก็ตามสภกรณ์ยังมีความเสี่ยงและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไข เรื่องสินค้าขาดบัญชี สภกรณ์ขายเชื่อแต่ไม่มีระเบียบว่าด้วยการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ ไม่มีการอนุมัติวงเงินขายเชื่อแต่ละรายจากผู้มีอำนาจ ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมสินค้าให้เป็นปัจจุบันและสถานที่จัดเก็บสินค้าไม่เหมาะสม เป็นต้น

๒.๔ ธุรกิจเงินรับฝาก ความเสี่ยงและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มลดลงเพียงเล็กน้อย ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๑๘๘ แห่ง หรือร้อยละ ๓๖.๕๙ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๙๒๗ แห่ง หรือร้อยละ ๒๙.๕๙ อย่างไรก็ตามสภกรณ์ยังมีความเสี่ยงและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไข เรื่อง การรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกโดยที่ไม่มีระเบียบกำหนดไว้ สภกรณ์ไม่มีการยืนยันยอด เมื่อผู้สอบบัญชียืนยันยอด พบว่าสมาชิกปฏิเสธเงินรับฝาก ไม่มีการประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในที่เปิดเผย กรณีใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สภกรณ์ไม่มีการทดสอบการคำนวณดอกเบี้ยเงินรับฝากทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการคำนวณดอกเบี้ย เป็นต้น

๒.๕ ด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น ความเสี่ยงและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้นมีลักษณะเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๖๖๔ แห่ง หรือร้อยละ ๒๐.๔๕ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗๐๒ แห่ง หรือร้อยละ ๒๒.๔๑ เนื่องจากสภกรณ์ไม่มีการยืนยันยอดทุนเรือนหุ้นอย่างน้อยปีละครั้ง เมื่อผู้สอบบัญชียืนยันยอดพบว่าสมาชิกปฏิเสธยอดทุนเรือนหุ้นทำให้เกิดเงินสดขาดบัญชีตามมา สภกรณ์ไม่มีการตรวจสอบภาระผูกพันก่อนอนุมัติให้สมาชิกลาออก การชำระเงินค่าหุ้นและค่าธรรมเนียมแรกเข้าไม่เป็นไปตามระเบียบ เป็นต้น

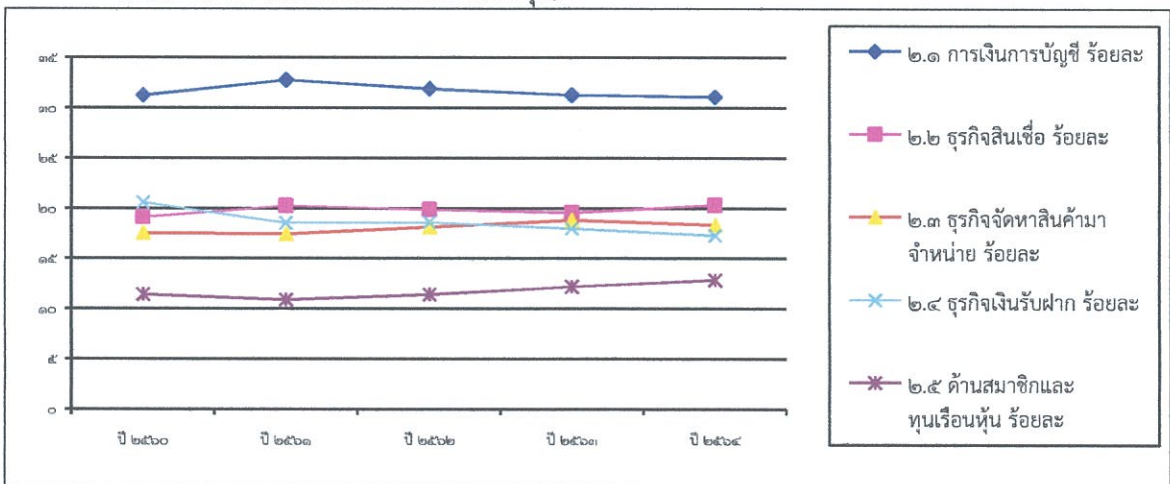
ตารางที่ ๑๐ เปรียบเทียบรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ภาพรวม (ภาครัฐ) ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (สหกรณ์ที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่อการเงินและได้บันทึกการจัดชั้นข้อมูลในระบบบัญชีเรียบร้อยแล้ว (เฉพาะส่วนที่ ๒ สูงสุด ๕ ลำดับแรก))

หน่วย : แห่ง

จุดอ่อนจากการควบคุม	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม					
๒.๑ ด้านการเงินการบัญชี	๑,๗๘๘	๑,๙๐๐	๑,๗๑๓	๑,๖๙๖	๑,๖๓๐
ร้อยละ	๓๑.๒๖	๓๒.๗๘	๓๑.๙๑	๓๑.๓๐	๓๑.๑๑
๒.๒ ธุรกิจสินเชื่อ	๑,๐๙๖	๑,๑๗๕	๑,๐๖๘	๑,๐๖๓	๑,๐๖๖
ร้อยละ	๑๙.๑๖	๒๐.๒๗	๑๙.๘๙	๑๙.๖๒	๒๐.๓๔
๒.๓ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	๑,๐๐๔	๑,๐๑๓	๙๗๕	๑,๐๒๑	๙๖๒
ร้อยละ	๑๗.๕๖	๑๗.๔๘	๑๘.๑๖	๑๘.๘๔	๑๘.๓๖
๒.๔ ธุรกิจเงินรับฝาก	๑,๑๗๗	๑,๐๗๕	๙๙๙	๙๗๖	๙๐๗
ร้อยละ	๒๐.๕๘	๑๘.๕๕	๑๘.๖๑	๑๘.๐๑	๑๗.๓๑
๒.๕ ด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น	๖๕๔	๖๓๓	๖๑๔	๖๖๓	๖๗๕
ร้อยละ	๑๑.๔๔	๑๐.๙๒	๑๑.๔๔	๑๒.๒๓	๑๒.๘๘
จำนวนสหกรณ์ที่มีการประเมินแบบมาตรฐานทั้งสิ้น (ไม่นับซ้ำ)	๕,๗๑๙	๕,๗๙๖	๕,๓๖๙	๕,๔๑๙	๕,๒๔๐

หมายเหตุ สหกรณ์หนึ่งแห่งสามารถมีจุดอ่อนจากการควบคุมได้มากกว่า ๑ ส่วน

กราฟที่ ๘ แสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม)

จากตารางและกราฟแสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม) ชำงต้น พบว่าจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ภาพรวมด้านการเงินการบัญชีและด้านธุรกิจเงินรับฝากมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่จุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ภาพรวมด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

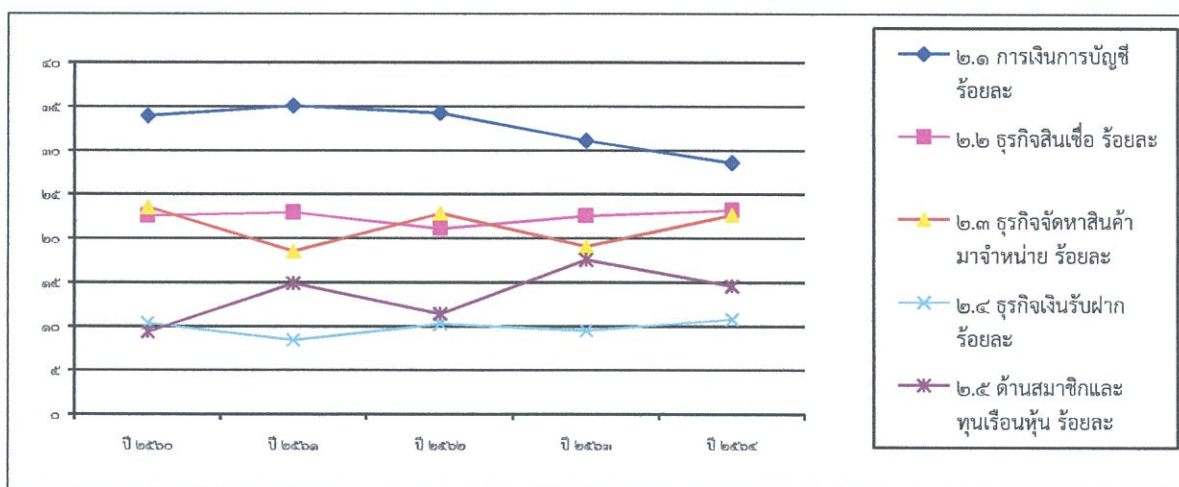
ตารางที่ ๑๑ เปรียบเทียบรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในในกลุ่มเกษตรกรภาพรวม (ภาครัฐ) ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (กลุ่มเกษตรกรที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินและได้บันทึกการจัดชั้นข้อมูลในระบบฯ เรียบร้อยแล้ว (เฉพาะส่วนที่ ๒ สูงสุด ๕ ลำดับแรก))

หน่วย : แห่ง

จุดอ่อนจากการควบคุม	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม					
๒.๑ ด้านการเงินการบัญชี	๓๖	๘๗	๖๐	๖๒	๕๓
ร้อยละ	๓๓.๙๖	๓๕.๐๘	๓๔.๒๙	๓๑.๑๖	๒๘.๖๕
๒.๒ ธุรกิจสินเชื่อ	๒๔	๕๗	๓๗	๔๕	๔๓
ร้อยละ	๒๒.๖๔	๒๒.๙๘	๒๑.๑๔	๒๒.๖๑	๒๓.๒๔
๒.๓ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	๒๕	๔๖	๔๐	๓๘	๔๒
ร้อยละ	๒๓.๕๘	๑๘.๕๕	๒๒.๘๖	๑๙.๑๐	๒๒.๗๐
๒.๔ ธุรกิจเงินรับฝาก	๑๑	๒๑	๑๘	๑๙	๒๐
ร้อยละ	๑๐.๓๘	๘.๔๗	๑๐.๒๙	๙.๕๕	๑๐.๘๑
๒.๕ ด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น	๑๐	๓๗	๒๐	๓๕	๒๗
ร้อยละ	๙.๔๓	๑๔.๙๒	๑๑.๔๓	๑๗.๕๙	๑๔.๕๙
จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่มีการประเมินแบบมาตรฐานทั้งสิ้น (ไม่นับซ้ำ)	๑๐๖	๒๔๘	๑๗๕	๑๙๙	๑๘๕

หมายเหตุ กลุ่มเกษตรกรหนึ่งแห่งสามารถมีจุดอ่อนจากการควบคุมได้มากกว่า ๑ ส่วน

กราฟที่ ๙ แสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในในกลุ่มเกษตรกร (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม)

จากตารางและกราฟแสดงรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในในกลุ่มเกษตรกร (แบบ RQ ๒- ๓) ภาครัฐ ภาพรวม ปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๖๔ (ส่วนที่ ๒ ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม) ข้างต้น พบว่าจุดอ่อนของการควบคุมภายในสหกรณ์ภาพรวมด้านการเงินการบัญชีมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ส่วนด้านธุรกิจสินเชื่อและด้านธุรกิจเงินรับฝากมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ในขณะที่จุดอ่อนของการควบคุมภายในกลุ่มเกษตรกรภาพรวมด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้นมีแนวโน้มขึ้นลงสลับกันไปในแต่ละปี ในทิศทางตรงกันข้าม อย่างไรก็ตามในการประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายในใช้ดุลยพินิจของผู้ประเมินและผู้ประเมินอาจมีความเข้าใจในการให้ค่าคะแนนประเมินที่แตกต่างกัน จึงอาจส่งผลต่อรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในทำให้มีแนวโน้มขึ้นลงแต่ละปีแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

ข้อเสนอ...

ข้อเสนอแนะ

ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เรื่องแนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชีสำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ต้องประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรหลังเสร็จสิ้นงานสอบบัญชี ผ่านระบบสารสนเทศของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยตามรายงานสรุปผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน (CAD_RANK) ย้อนหลัง ๕ ปี พบว่า ผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการปรับระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในเพิ่มขึ้นหรือลดลงสลับกันไปในแต่ละปี เนื่องจากในการประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายในใช้ดุลยพินิจของผู้ประเมินหรือผู้ประเมินมีความเข้าใจในการให้ค่าคะแนนประเมินที่แตกต่างกัน ประกอบกับสภาพแวดล้อมลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เปลี่ยนไป มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้งานมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรให้ความรู้ สอนแนะ อบรม แก่บุคลากรของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน พร้อมทั้ง รับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงคู่มือการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มั่นคง อย่างยั่งยืน
